

užitku obecního lesa při domě čis. 374 a mohli je nabýti teprve vydržením. Z téhož důvodu nemůže se jednat o zánik jejich práva, nabytého pouhým zápisem, promlčením následkem nevykonávání po dobu promlčení. V tom směru odvolací soud neposuzuje věc správně, vychází-li z názoru, že předchůdci žalobkyně pozbyli promlčením práva nabytého pouhým zápisem jeho pro jiného. Ale ani prvý soud neuvažoval a nezjišťuje, zdali předchůdcům žalobkyně ve vlastnictví domu čis. 374 bylo do nových knih zapsáno právo na užitek z obecního lesa na základě platného důvodu a jaký důvod to byl. Proto je řízení v první stolici kusé. Také názor odvolacího soudu, že žalobkyně nabyla práva důvěřujíc v knihu pozemkovou podle § 1500 obč. zák. a § 71 knih. zák. tím, že koupila dům čis. 374, při němž bylo ono právo zapsáno, byl by správným jenom potud, pokud předchůdci žalobkyně toto právo měli, nebo právo to bylo zapsáno alespoň na základě formálně platného zápisu. Byl-li však zápis práva do nové knihy pozemkové zmatečný nebo se zakládal na omylu, který lze podle § 104 knih. zák. a min. nařízení ze dne 26. října 1894, čis. 40 min. věst. opravit, pak nelze o takovýto zmatečný zápis opírat nabytí v důvěře ve veřejnou knihu, když účastníci o něm nebyli vyrozuměni. (Srovn. Randa, Vlastnictví str. 220, Exner, Publicitätsprincip str. 61, Krainz-Ehrenzweig System § 231). Žalobkyně nemohla by se tedy opírat o důvěru v zapsané právo, kdyby jeho zápis při domě čis. 374 spočíval na pouhém omylu soudu, stal se proti spisům při zakládání pozemkové knihy zejména pak, když takovým zápisem postiženým osobám nebyla poskytnuta příležitost k nápravě jejich vyrozuměním. Ale tu prvý soud nezjistil, zda hořejší podmínky pro nabytí práva žalobkynina podle § 1500 obč. zák. a § 71 knih. zák. jsou splněny. Žalovaný hájil se tím, že zápis práva při domě žalobkyně stal se nedopřítěním, a proto jest řízení i v tomto směru v první stolici kusé, a byl rozsudek prvního soudu tedy právem zrušen.

Čís. 7915.

Pojišťovací smlouva.

S hlediska § 67 poj. zák. se nevyžaduje, by zcizená věc vyšla ze zcizitelovy držby, stačí, vyšla-li z jeho úchovy. Zcizení jest tu i tehdy, byla-li věc odevzdána s výhradou vlastnictví až do zaplacení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 24. března 1928, Rv II 77/27.)

Žalobce pojistil koně u žalované pojišťovny. Dne 11. prosince 1925 předal žalobce koně Janu H-ovi proti bezplatnému konání určitého množství dovozů vyhradiv si až do provedení dovozů vlastnické právo ke koni, po kteréžto době mělo vlastnické právo přejíti na Jana H. Dne 29. března 1926 kůň zdechl. Proti žalobě, již se domáhal žalobce na žalované pojišťovně vyplacení pojistného, namítla žalovaná, že pojišťovací smlouva zanikla, ježto byl kůň zcizen. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatel spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nazírá na právní jednání, uskutečněné smlouvou nadepsanou »kupní smlouva« dne 11. prosince 1925 mezi Janem H-em a jím jako na právní jednání zcizovací podle pojišťovacího zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. Není však v právu. Zcizením (§ 66 cit. zák.) jest rozuměti každé právní jednání, směřující k záměně v osobě vlastnickové. Podle § 67 cit. zák. zaniká pojišťovací poměr při zcizení věci movité tím, že věc vyjde ze zcizitelovy úchovy, to bez rozdílu, zdali již dříve zanikl pojistný zájem, či zda pojistný zájem trvá ještě dále ve zcizitelově osobě, tedy i tehdy, když věc byla odevzdána s výhradou vlastnictví až do zaplacení tržebné ceny. O sobě by zcizení pojištěné věci podléhalo, pokud jde o jeho význam pro pojišťovací poměr, předpisu § 63 cit. zák., ježto jím odpadá pojištěný zájem. Jeví se tedy § 67, podobně jako § 64, výjimkou z tohoto předpisu potud, že nepřipojuje zrušovací účinek již ke zcizení věci o sobě, nýbrž teprve k záměně úchovy. Odvolací soud zjistil, že žalobce prodal svrchu vzpomenutou smlouvou označenou oběma stranami jako »kupní smlouva«, Janu H-ovi pojištěného koně, že však H. nemá koně zaplatiti, nýbrž že má vykonati bezplatně určité práce povoznické, a že si žalobce vyhradil vlastnické právo k řečenému koni až do doby, kdy budou vykonány všechny tyto práce. V právním tomto jednání shledal odvolací soud právem jednání zcizovací, neboť zřejmě směřovalo k záměně ve vlastnické osobě. Dovolatel snaží se dovoditi ve svých vývodech, že Jan H. neměl pojištěného koně vůbec v držbě, poněvadž podle § 309 obč. zák. neměl vůle podržeti ho za vlastního. Dovolatel přehlíží, že se podle § 67 pojišť. zák. nevyžaduje, by zcizená věc vyšla ze zcizitelovy držby, nýbrž pouze z jeho úchovy (»aus der Gewahrsame des Veräusserers« — z jeho detence), je tedy okolnost, zdali se nabyvatel Jan H. stal také držitelem pojištěného koně, pro rozhodnutí této rozepře bez právního významu, nýbrž postačuje odvolací zjištění, že zcizený kůň vyšel ze zcizitelovy úchovy. Je tedy také pro tuto věc lhostejno, má-li, či nemá-li dovolatel vlastní stáje a zdali mohl či nemohl pojištěného koně míti pouze v úchově u H. Podle § 67 pojišť. zák. zaniká pojišťovací smlouva ipso iure ex nunc. Výhrada pojistitelova nároku na premii do konce období, v němž pojistitel nabyt znalosti o záměně úchovy, má příčinu v tom, že skutečnost, s níž zákon spojuje zrušovací účinek, jest neodvislou od pojistitelovy vůle, proto je na pojistníku, aby co nejdříve oznámil záměnu úchovy pojistiteli. Opačný názor dovolatelův po této stránce nelze schváliti.

Čís. 7916.

Není závady, by veřejný společník nepostoupil na úhradu svého dluhu druhému společníku část své pohledávky za společností z důvodu společenského podílu. Není vyloučeno, by společník nedisponoval a ne-